

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenie: 1676/01
Zo dňa: 03.07.2017
Číslo: Z-008658/2017/1100/HDA

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 8
Počet príloh: 0

PROTOKOL o výsledku kontroly Elektronické trhovisko vo verejnej správe

obec Mičakovce

august 2017

Obsah

Zoznam použitých skratiek.....	3
<u>Zhrnutie.....</u>	<u>4</u>
1. <u>Príprava a plánovanie zákazky.....</u>	<u>5</u>
2. <u>Verejné obstarávanie.....</u>	<u>6</u>
3. <u>Systemový pohľad.....</u>	<u>7</u>
4. <u>Kontrolný systém.....</u>	<u>7</u>

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Uplné znenie
DPH	daň z pridanej hodnoty
EKS	Elektronický kontraktčný systém
obec alebo kontrolovaný subjekt	obec Mičakovce
OZ	Obecné zastupiteľstvo obce Mičakovce
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
predmetná zákazka alebo zákazka c. Z201630376	zákazka z EKS č. Z201630373 „Vybudovanie protipovodňových opatrení“
„Protipovodňová ochrana potoku“	protipovodňová ochrana na potoku Šandrov - Mičakovce, m. č. Tarbaj
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
zákon o finančnej kontrole a audite	Zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o NKÚ	Zákon č. 39/1993 Z.z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o obecnom zriadení	Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy	Zákon č. 583/2004 Z.z. zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o verejnom obstarávaní	Zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zmluva o dielo	Zmluvou o dielo č. Z201630373_Z z 08.10.2016
zmluva o externom manažmente	„Zmluvu o poskytovaní služieb v oblasti verejného obstarávania“ z 12.09.2016

Zhrnutie:

NKÚ SR vykonal kontrolu „Elektronického trhoviska vo verejnej správe“ v súlade s plánom kontrolnej činnosti na rok 2017. KA 029/2017/1100 tvoria dve zložky a to: spracovanie predbežnej štúdie a verifikácia údajov na kontrolovaných subjektoch identifikovaných ako rizikových podľa § 17 zákona o NKÚ.

Účelom kontrolnej akcie bolo spracovanie predbežnej štúdie zameranej na preverenie cieľa EKS zvýšiť transparentnosť a zrozumiteľnosť verejného obstarávania, ako aj na preverenie deklarovanej výšky vykazovaných úspor. Jedným z bodov, ktorý napomáhal k splneniu stanoveného účelu kontroly bolo preverenie súladu pri verejnom obstarávaní cez EKS so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane preverenia prípravy, zadania a realizácie vybraných zákaziek, ktorý predstavoval druhú oblasť predmetu kontroly.

Kontrola bola vykonaná v spolupráci s expozitúrou Prešov, ktorej predmetom bolo preveriť prípravu a plánovanie vybraných zákaziek, preveriť postup obce pri vybranom postupe verejného obstarávania, preveriť kontrolný systém a definovať systémový pohľad a následne identifikovať rizikové a problematické oblasti, ktorú budú podrobnejšie zhodnotené z hľadiska výkonnosti v predbežnej štúdii KA.

Počas výkonu kontroly vykonali kontrolóri NKÚ SR kontrolu na mieste, v rámci kontroly súladu preverili dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a v neposlednom rade realizovali rozhovory so štatutármi kontrolovaných subjektov za účelom zistenia, popisu a odôvodnenia zistených skutočností.

Kontrolou bolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní, zákona o obecnom zriadení, zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Súčasne boli identifikované systémové nedostatky vo vzťahu EKS.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR c. **1676/01 z 03.07.2017** vykonali:

Mgr. Dušan Hrkeľ, vedúci kontrolnej skupiny Ing.
Lenka Mrosková, člen kontrolnej skupiny Ing.
Janka Szakállová, člen kontrolnej skupiny

kontrolu „Elektronické trhovisko vo verejnej správe“, ktorej účelom bolo spracovanie predbežnej štúdie zameranej na preverenie cieľa EKS zvýšiť transparentnosť a zrozumiteľnosť verejného obstarávania, ako aj na preverenie deklarovanej výšky vykazovaných úspor. Jedným z bodov, ktorý napomáhal k splneniu stanoveného účelu kontroly bolo preverenie súladu pri verejnom obstarávaní cez EKS so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane preverenia prípravy, zadania a realizácie vybraných zákaziek.

Kontrola bola vykonaná v čase od 06.07.2017 do 10.08.2017 v

obec Mičakovce, Mičakovce 36, 087 01 Mičakovce, IČO 00322385

za kontrolované obdobie: rok 2016, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností aj iné súvisiace obdobia.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií (ISSAI).

Predmetom kontroly bolo, príprava a plánovanie (preverenie finančných predpokladov na uskutočnenie zákazky), proces a priebeh verejného obstarávania, systémový pohľad a preverenie kontrolného systému.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Príprava a plánovanie zákazky

Kontrolou predloženej dokumentácie bolo zistené, že OZ schválilo projekt „Protipovodňová ochrana potoku. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu, mala byť predmetná zákazka financovaná z nenávratného finančného príspevku v rámci operačného programu Životné prostredie s rozpočtom 801 287,99 eur.

Rozpočet obce na rok 2016 bol schválený uznesením OZ 15.12.2015. Pred schválením v OZ bol návrh rozpočtu zverejnený v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení. Návrh rozpočtu obce bol v príjmovej aj výdavkovej časti zostavený v sume 26 636,00 eur a vychádzal z viacročného rozpočtu.

Ďalej bolo zistené, že obec nezostavila programový rozpočet na rok 2016 v zmysle § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého rozpočet obce obsahuje aj zábery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce, O neuplatňovaní programovaného rozpočtu rozhodlo Oz uznesením v roku 2017.

Ku koncu roka kontrolovaný subjekt vykonal jednu úpravu rozpočtu rozpočtovým opatrením, ktoré však nemalo súvis s predmetnou zákazkou.

Kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že OZ nezasadalo najmenej raz za tri mesiace, čo nebolo v súlade s § 12 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

V súvislosti s obstaraním zákazky „Protipovodňová ochrana potoku“ prostredníctvom EKS bolo zistené, že obec nevykonala základnú finančnú kontrolu, čím nekonala v súlade s § 7 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite, podľa

ktorého je orgán verejnej správy povinný overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 citovaného zákona.

2. Verejné obstarávanie

Kontrolná skupina preverila postup kontrolovaného subjektu pri zadaní zákazky Č.Z201630373 v EKS.

Kontrolou bolo zistené, že pre predmetnú zákazku bola spracovaná projektová dokumentácia, vrátane stanovenia PHZ na práce súvisiace s realizáciou diela v sume 1 299 842,78 eur bez DPH, ktorú vypracoval autorizovaný stavebný inžinier. Na základe stanovenej PHZ kontrolovaný subjekt určil, že ide o podlimitnú zákazku, ktorú bude obstarávať postupom zadávania podlimitných zákaziek s využitím elektronického trhoviska v súlade s § 108 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní v nadväznosti na § 109 až § 112 citovaného zákona.

Obec mala vypracovanú smernicu o verejnom obstarávaní zo dňa 3.3.2009. Vzhľadom k tomu, že obec smernicu neaktualizovala, smernica neupravovala postup pri verejnom obstarávaní prostredníctvom EKS.

Kontrolná skupina zistila, že vypracovaná projektová dokumentácia na uskutočnenie stavebných prác, bola svojou povahou a svojim charakterom jedinečná a nie bežne dostupná na trhu. Tým, že obec postupovala podľa § 109 až § 112 zákona o verejnom obstarávaní, konala v rozpore s § 108 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Súčasne obec konala v rozpore s § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, a to princípom transparentnosti, pričom toto porušenie malo vplyv na výsledok verejného obstarávania.

Obec uzatvorila so súkromnou spoločnosťou zmluvu o externom manažmente, ktorej predmetom bolo najmä poskytovať klientovi odborné služby vo verejnom obstarávaní v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, vedúce k úspešnému výberu dodávateľa služieb, tovarov, stavebných prác pri zákazke č. Z201630373.

Na základe zmluvy o externom manažmente dala obec k dispozícii súkromnej spoločnosti prístupové údaje do EKS, ktorá v jej mene vypracovala test bežnej dostupnosti, opisný formulár a zadala predmetnú zákazku do EKS. Kontrolou bolo zistené, že pri zadávaní predmetnej zákazky nebola do systému vložená informácia o maximálnej výške zdrojov, nebola vložená žiadna projektová dokumentácia a súčasne nebola využitá možnosť nedokončiť zákazku v prípade záujmu len jedného uchádzača.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nevykonával kontrolu údajov zadaných do EKS.

Kontrolná skupina ďalej preverila priebeh predmetnej zákazky v EKS. Bolo zistené, že zákazka bola vyhlásená 05.10.2016 a lehota na predkladanie ponúk bola stanovená na 08.10.2016. Celkový počet uchádzačov, ktorí predložili ponuku bol 12. Prvá ponuka bola predložená 06.10.2016 o 00:13 hod. v sume 5 940 000,00 eur s DPH. Víťazná ponuka bola predložená 08.10.2016 v sume 95 073,60 eur s DPH. EKS vykazuje predmetnú zákazku ako zazmluvnenú.

Ďalej bolo zistené, že obec spolu s víťazným uchádzačom uzavreli 30.11.2016 dohodu o skončení zmluvného vzťahu vyplývajúceho zo zmluvy o dielo. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu zo záznamu z rozhovoru z 19.07.2017, boli dôvody na odstúpenie od zmluvy o dielo obojstranné. Víťazný uchádzač mal záujem o zrušenie zmluvy o dielo z dôvodu vnesenia administratívnej chyby zamestnancom počas priebehu verejného obstarávania prostredníctvom EKS. Obec mala záujem odstúpiť od zmluvy o dielo z dôvodu, že starosta obce mal informáciu, že uvedené projekty, medzi ktoré patrila aj predmetná zákazka budú pozastavené a obec nebude mať finančné prostriedky na uskutočnenie zákazky.

Kontrolná skupina preverila knihu došlých faktúr a zistila, že obci nevznikli aj napriek zmluve o externom manažmente žiadne náklady. Podľa zmluvy o externom manažmente nárok na vyplatenie odmeny poskytovateľovi za verejné obstarávanie nevznikne, ak oprávnený orgán verejné obstarávanie nariadi zrušiť, prípadne už skončené verejné obstarávanie označí za rozporné so zákonom.

3. Systémový pohľad

Kontrolná skupina vykonala kontrolu na mieste a bolo zistené, že EKS vykazuje zákazku c. Z201630373 ako zazmluvnenú s úsporou 5 844 926,40 eur aj napriek tomu, že k realizácii zákazky nedošlo.

Kontrolná skupina preverila výšku vykázanéj úspory o zistila nasledovné.

Úspora bola vypočítaná na základe metodiky definovanej ministerstvom vnútra ako objednávateľom EKS a to nasledovne:

Prvá predložená ponuka - najlepšia cena (vítězná ponuka) = ÚSPORA

Kontrolou bolo zistené, že obec resp. spoločnosť zabezpečujúca pre obec realizáciu zákazky prostredníctvom EKS nevložíla do systému EKS informáciu o maximálnej výške zdrojov aj napriek tomu, že pri spracovaní projektovej dokumentácie potrebnej na realizáciu diela bola táto určená v sume 1 559 81 1,34 eur vrátane DPH.

Bolo zistené, že EKS umožňuje zadať zákazku bez určenia maximálnej výšky zdrojov. Uvedený postup umožňuje uchádzačom predložiť prvú predloženú ponuku v ľubovoľnej výške, čo má rozhodujúci vplyv na vykazovanú výšku úspor.

V prípade zákazky č. Z201630373 na obstaranie stavebných prác za účelom realizácie protipovodňových opatrení bola prvá predložená ponuka vo výške 5 940 000,00 eur, čo bolo oproti stanovenej PHZ podľa vypracovanej projektovej dokumentácie o 4 380 188,66 eur (cca o 180%) viac, ako bola stanovená PHZ.

Súčasne nezadaním maximálnej výšky zdrojov a nepriložením dostupnej projektovej dokumentácie pri zákazke č. Z201630373 bolo možné vysúťažiť cez EKS cenu za realizáciu stavebných prác na vybudovanie protipovodňových opatrení v sume 95 073,60 eur, t.z. za cenu, ktorá je o 1 464 737,74 eur nižšia, ako bola stanovená PHZ a predstavovala len 6,1% z ceny stanovenej ako PHZ. Uvedená cena, nezodpovedaná cene, za ktorú by bolo možné uvedenú stavbu zrealizovať. To potvrdil aj víťazný uchádzač tým, že mal záujem na zrušení zmluvy o dielo, nakoľko nebol schopný predmetnú zákazku za ponúknutú cenu zrealizovať.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že EKS v prípade zákazky č. Z201630373 vykazuje túto ako zazmluvnenú s úsporou 5 844 926,40 eur, aj napriek tomu, že k realizácii stavby nedošlo, čo potvrdzuje dohoda o skončení zmluvného vzťahu, ktorú uzatvoril kontrolovaný subjekt a víťazný uchádzač dňa 30.11.2016.

Výška úspor pri zákazke č. Z201630373 predstavuje 3,5% podiel na všetkých úsporách, ktoré EKS vykázal v období od 01.03.2015 do 31.12.2016.

S ohľadom na vyššie uvedené, nie je možné považovať vykázanú úsporu za reálnu.

Hodnotenie účinnosti vynakladania verejných financií na EKS nebolo súčasťou Postupu kontrolnej akcie, ale bude súčasťou hodnotenia podľa bodu I. Programu kontroly.

4. Kontrolný systém

Kontrolná skupina zistila, že zákazku na realizáciu stavebných prác „Protipovodňová ochrana potoku“ kontrolovaný subjekt nerealizoval. Z pohľadu vnútorného kontrolného systému nebola predmetná zákazka, ani zvolený postup verejného obstarávania súčasťou plánov hlavného kontrolóra.

Ďalej bolo zistené, že za účelom preverenia správnosti zvoleného postupu bola vykonaná jedna externá kontrola. Kontrolu realizoval ÚVO na základe podnetu na preskúmanie úkonov kontrolovaného subjektu pri zadávaní podlimitnej zákazky na uskutočnenie stavebných prác po uzavretí zmluvy „Vybudovanie protipovodňových opatrení, postupom pre zadávanie podlimitných zákaziek s využitím EKS. Kontrolou boli zistené porušenia zákona o verejnom obstarávaní. V priebehu kontroly ÚVO kontrolovaný subjekt podpísal s úspešným uchádzačom dohodu o odstúpení od zmluvy.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 10.08.2017

Mgr. Dušan Hrkeľ
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Lenka Mrosková
člen kontrolnej skupiny

Ing. Janka Szakálová
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa

Ing. Pavel Andrijko
starosta obce Mičakovce

